

داده های مکان – محور در مدیریت بحران

احمد خداوردی داریان

darian@iidrcc.com

امروزه فناوری اطلاعات و ارتباطات یک امر اجتناب ناپذیر شده است، اما اطلاعات و از آن جمله داده های مکان-محور (Spatial data) یک پیش نیاز برای این نظام محسوب می شود. داده های جغرافیایی بیش از ۸۰ درصد از داده های سامانه های مختلف را تشکیل می دهند. اطلاعات نقش حیاتی در تصمیم سازی دارد و در میان اطلاعات، داده های مکان-محور (spatial data) از جایگاه خاص تری برخوردار است. این داده ها معمولاً از مکان و عوارض مرتبط با مکان نتیجه می شود. داده هایی چون ابعاد یک قطعه زمین و ساختمانی که احیاناً بر آن ساخته شده است و یا تعداد افرادی (جمعیت) که در روی این زمین ساکن هستند و دیگر داده های باارزش که برای هر نوع برنامه ریزی و مدیریت می توان از آنها بهره برداری کرد. همانگونه که اطلاعات چالش مهم مدیریت است، اطلاعات مکان-محور بزرگترین چالش در مدیریت بحران محسوب می شود. داده های مکان-محور می تواند به تصمیم سازی در مسیر مدیریت بحران نقش اساسی بدهد، زیرا این نوع داده ها اطلاعات ویژه ای از مکان و اطلاعات سکونتی بر روی یک قطعه زمین مطرح می کنند. مدیریت بحران فعالیتی است که سازمانهای مختلف دولتی را درگیر می کند و با همکاری آنها پیش می رود. اما آنچه که این سازمانها را به یکدیگر نزدیک می کند و عامل ایجاد همکاری بین آنها است، همانا داده های مکان-محور است. توسعه زیر ساختارهای داده های مکان-محور برای جامعه یک امر ضروری و حیاتی محسوب می شود، زیرا بر تمامی برنامه ریزیهای اجتماعی به شکلهای مختلف اثر می گذارد. از آنجایی که این داده ها از خصوصیات مکانی در یک لایه و اطلاعات دیگر در لایه های دیگر برخوردار است نقش مهمی را در مدیریت بحران بازی می کنند. این داده ها و اطلاعاتی که چنین نظامهایی تولید می کنند، می توانند باعث مدیریت مناسب و مؤثر در شرایط بحران شوند. زمانی که در یک منطقه اتفاقی رخ می دهد و بحرانی بوقوع می پیوندد، اطلاعات مکان-محور است که مشخص می کند در این مکان چه ساختمان هایی وجود داشته است و حتی در درون هر کدام چه تعداد نفرات زندگی می کرده اند. این نوع اطلاعات و سایر اطلاعات از این نوع می تواند نقش کلیدی را در مدیریت بحران ایفا کند.